taal / talen / taalwetenschap

ta:ləkwɪs

ANTWOORDENBLAD Jaargang 5 / Nummer 3

Wie gebruikt de duidelijkste taal?

1. Aan wie werd de prijs dit jaar uitgereikt?
b. Emile Roemer.

De Jargonbrigade wil politici stimuleren om duidelijke taal te spreken. Er wordt gelet op jargon, woordkeuze, duidelijkheid van de boodschap en interactie met jongeren. Dit jaar was Emile Roemer (van de SP) het best te begrijpen. De brigade reikt ook de Zwetsprijs uit aan de politicus die het minst duidelijk formuleert. Dat was dit jaar Stef Blok van de VVD.

http://headlines.nos.nl/forum.php/list_message/139936

Zwijgjaar?

2. Wat betekent het spreekwoord 'Spreken is zilver, zwijgen is goud'?
b. Soms is het beter je mond te houden.

Er zijn nog meer spreekwoorden en gezegdes waarin 'zwijgen' voorkomt: 'Horen, zien en zwijgen'; 'Wie zwijgt stemt toe'; 'Als de koekoek zwijgt, hoort men de leeuwerik'; 'Zwijgen in alle talen'. Een spreekwoord dat je niet vaak meer hoort: 'Waar broeken spreken, moeten rokken zwijgen.'

http://www.spreekwoord.nl/
http://woordvanhetjaar.vandale.nl/home/

Talen op straat

3. Hoe zou dit komen?
a. Het Berbers heeft geen echte schrijftraditie zoals het Nederlands of het Engels.

Hoewel het Berbers veel gesproken wordt in Nederland, zie je deze minderheidstaal maar weinig terug in het straatbeeld. Dat heeft ermee te maken dat het Berbers veel meer een gesproken dan een geschreven taal is. Hetzelfde geldt voor veel dialecten van het Nederlands.

http://www.kennislink.nl/publicaties/minderheidstalen-slecht-vertegenwoordigd-in-ons-straatbeeld

Woorden als daden

4. Welke van de volgende uitspraken is géén performatief?
b. Ik bespreek de domme leraar met mijn ouders.

Deze zin *beschrijft* een handeling maar voltrekt die niet. Performatieven worden meestal in de eerste persoon (*ik* of *wij*) uitgesproken, hebben een gestandaardiseerd karakter en vooronderstellen dat degene die ze uitspreekt daartoe bevoegd is. Je kunt meestal niet zeggen dat de uiting waar is of niet.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Performatief_werkwoord

Harry Mulisch

5. Wie waren de andere twee?
d. W.F. Hermans en Gerard Reve.

Mulisch schreef een tiental boeken, vele korte verhalen en ook toneel en poëzie. De Tweede Wereldoorlog speelt een hoofdrol in zijn oeuvre. Als zijn magnum opus geldt 'De ontdekking van de hemel' (1992).

http://nl.wikipedia.org/wiki/Harry_Mulisch
http://nos.nl/artikel/194972-harry-mulisch-83-overleden.html

Bedreigde taal ontdekt in India

6. Waarom verdwijnen er zoveel talen?
b. Door de globalisering zijn andere talen nodig dan vroeger.

Mensen hebben steeds vaker een taal nodig die ook buiten hun eigen dorp of gebied gesproken wordt. Daarom laten zij hun kinderen 'grotere' talen leren. Het is niet altijd vrije keus: soms wordt een taal verboden. Ook kan een taal verdwijnen doordat het hele volk wordt uitgemoord..

http://nos.nl/artikel/189421-onbekende-taal-ontdekt-in-india.html
http://news.bbc.co.uk/today/hi/today/newsid_8311000/8311069.stm
http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=130242203

Begrijpende computer

7. Waarom is juist de betékenis van taal zo moeilijk voor computers?
d. Alle drie deze factoren maken het moeilijk voor computers om de betekenis van taal te leren.

NELL leert 24 uur per dag nieuwe feiten, gebaseerd op webpagina's. Hij gebruikt zijn kennis om de betekenis te vinden van onbekende woorden. Inmiddels kent hij 390.000 feiten, zoals 'San Francisco is een stad' en 'Brad Pitt is een acteur'. De ontwikkelaars hoeven hem maar vijf minuten per twee weken te helpen.

http://www.nytimes.com/2010/10/05/science/05compute.html?pagewanted=2&_r=3&src=twt&twt=nytimesscience

Grenzeloze taal

8. Welke van de onderstaande uitspraken is waar?
d. Voor de nationale talen werden ontwikkeld, liepen Europese talen ook in elkaar over.

In de middeleeuwen vloeiden de gesproken talen van plaats tot plaats in elkaar over. Door de ontwikkeling van standaardtalen (zoals Nederlands en Duits) vanaf de zeventiende eeuw, werden bepaalde vormen steeds meer voorgeschreven door grammatica's, woordenboeken en spellingregels. Volgens sommige taalkundigen zijn de standaardtalen weer aan het verdwijnen.

http://www.kennislink.nl/publicaties/talen-kun-je-niet-tellen
http://boeken.vpro.nl/programmas/24214180/afleveringen/39830485/

Partners

De taal STUDIO

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

studereninleiden.nl

INL Instituut voor Nederlandse Lexicologie

Meertens instituut

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.